II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/255

od 15. prosinca 2021.

o izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 95/93 u pogledu produljenja mjera za privremeno ublažavanje obveze iskorištenosti slotova zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EEZ) br. 95/93 od 18. siječnja 1993. o zajedničkim pravilima za dodjelu slotova u zračnim lukama Zajednice ([1]), a posebno njezin članak 10.a stavak 5.,

budući da:

(1) Razine zračnog prometa u Europskom gospodarskom prostoru (EGP) stalno su se povećavale 2021. u odnosu na istovjetna tjedna razdoblja 2020. nakon početka krize uzrokovane bolešću COVID-19, što upućuje na nastavak oporavka. Na temelju najrealističnijeg scenarija prognoze Eurocontrola očekuje se da će prosječni godišnji zračni promet dosegnuti 89 % u 2022.

(2) Zračni promet ne oporavlja se istom brzinom u svim regijama svijeta, a u nizu zemalja i dalje su prisutne restriktivne sanitarne mjere koje su javna tijela donijela kako bi ublažila širenje bolesti COVID-19 te koje i dalje smanjuju potražnju potrošača. Nadalje, razvoj bolesti COVID-19, uključujući moguću pojavu novih varijanti koje izazivaju zabrinutost, i dalje je neizvjestan.

(3) Te okolnosti nisu pod kontrolom zračnih prijevoznika, a posljedično dobrovoljno ili obvezno otkazivanje letova zračnih prijevoznika u skladu s razvojem potražnje nužan je ili legitiman odgovor na te okolnosti.

(4) Na temelju članka 8. stavka 2. Uredbe (EEZ) br. 95/93, u vezi s člankom 10. stavkom 2., zračni prijevoznici moraju iskoristiti najmanje 80 % serija slotova koje su im dodijeljene ili će izgubiti prije stečenu prednost za te slotove (tzv. pravilo „iskoristi ili izgubi"). U kontekstu krize uzrokovane bolešću COVID-19 i radi zaštite financijskog zdravlja zračnih prijevoznika te kako bi se izbjegao negativan učinak na okoliš praznih ili uglavnom praznih letova koji bi se obavljali samo radi zadržavanja slotova u zračnim lukama, pravilo „iskoristi ili izgubi" suspendirano je od 1. ožujka 2020. do 27. ožujka 2021. i smanjeno na 50 % od 28. ožujka 2021. do 26. ožujka 2022.

(5) Unatoč stalnom povećanju razina zračnog prometa u EGP-u 2021., one su i dalje ispod razina prometa iz 2019. Podaci Eurocontrola pokazuju da je u listopadu 2021. zračni promet bio ukupno 27 % niži od razina iz 2019.

(6) Na temelju sedmogodišnje prognoze Eurocontrola od 15. listopada 2021. prema najvjerojatnijem scenariju razine prometa u 2022. dosegnule bi godišnji prosjek od 89 % odgovarajućih razina iz 2019. Na temelju dostupnih mjesečnih prognoza Eurocontrola za 2021. i dostupnog godišnjeg prosjeka Eurocontrola za 2022. očekuje se da će razine zračnog prometa u ljetnom razdoblju reda letenja 2022. iznositi između 85 % i 89 % razina iz 2019. Međutim, razine iz 2019. postignule bi se tek krajem 2023. Stoga je razumno pretpostaviti da će se smanjenje u odnosu na razine zračnog prometa iz 2019. vjerojatno nastaviti tijekom ljetnog razdoblja reda letenja 2022.

([1]) SL L 14, 22.1.1993., str. 1.

(7) Podaci koje su prikupili Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) i Europski centar za kontrolu bolesti (ECDC) pokazuju da je kontinuirano smanjenje zračnog prometa posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19. Dostupni podaci pokazuju vezu između rasta broja novih slučajeva zaraze i odgovora država članica i trećih zemalja na taj rast uvođenjem mjera koje utječu na putovanja zrakoplovom i dovode do smanjenja zračnog prometa. Te mjere, koje se uvode ili ukidaju u vrlo kratkom roku, doprinose stvaranju okružja nesigurnosti i negativno utječu na povjerenje potrošača i njihovo ponašanje kad je riječ o rezervacijama letova. To pokazuje da je kontinuirano smanjenje zračnog prometa posljedica krize pandemije bolesti COVID-19.

(8) Iako podaci ECDC-a od 30. rujna 2021. pokazuju da je 61,1 % ukupnog stanovništva u EGP-u u potpunosti cijepljeno, podaci s internetskih stranica WHO-a pokazuju da je stopa cijepljenja u velikom broju zemalja i dalje niska. Nadalje, neizvjesnost o mogućnosti pojave novih varijanti koje izazivaju zabrinutost u različitim regijama i dalje je prisutna. Stoga se razine zračnog prometa neće oporavljati istom brzinom na globalnoj razini.

(9) Države članice i treće zemlje možda će nastaviti reagirati na nove varijante uvođenjem mjera koje bi mogle znatno utjecati na zračni promet. Stoga je razumno očekivati znatan broj otkazivanja, posebno na rutama u zemlje s vrlo strogim sanitarnim mjerama ili onima u kojima su stope cijepljenja i dalje niske, zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19 tijekom sljedećeg ljetnog razdoblja reda letenja. Zbog toga se ne može očekivati da će zračni prijevoznici poštovati uobičajenu stopu iskorištenosti slotova od 80 % na svim rutama.

(10) Stoga je potrebno produljiti razdoblje utvrđeno u članku 10.a stavku 3. Uredbe (EEZ) br. 95/93 kako bi se obuhvatilo ljetno razdoblje reda letenja 2022. od 27. ožujka 2022. do 29. listopada 2022.

(11) Podaci o otkazivanju letova, faktorima popunjenosti, veličini i upotrebi flote bitno su se razlikovali među pojedinim zračnim prijevoznicima, ovisno o poslovnom modelu i tržištu na kojem posluju. U prosjeku se od ožujka 2021. do srpnja 2021. moglo zabilježiti poboljšanje na temelju podataka dostavljenih za 16 prijevoznika iz Unije i 16 prijevoznika izvan Unije. Zračni prijevoznici koji obavljaju operacije na dugim rutama pogođenima sanitarnim mjerama kojima se ozbiljno ometa putnička putovanja pokazali su manje pozitivan trend u pogledu praćenih pokazatelja, što dodatno opravdava produljenje razdoblja u kojem je ublažena obveza iskorištenosti slotova iz članka 10.a stavka 3.

(12) Općenito ohrabrujući znakovi oporavka zračnog prometa na tržištu EGP-a, ponovno otvaranje važnih međunarodnih tržišta (na primjer Sjedinjene Američke Države od studenoga 2021.) i sve veća jednostavnost putovanja u zemljama koje priznaju potvrdu o COVID-u 19 opravdavaju povećanje stope korištenja slotova na 64 %.

(13) Podaci o rezervacijama upućuju na to da 2021. putnici i dalje izvršavaju rezervacije letova bliže datumu polaska nego u 2019. Međutim, taj se trend postupno poboljšava.

(14) Stopu iskorištenosti slotova trebalo bi utvrditi na razini koja pridonosi cilju pružanja pomoći zračnim prijevoznicima u sadašnjim okolnostima, ali i cilju osiguravanja učinkovitog korištenja kapaciteta zračnih luka. U stopi iskorištenosti slotova trebalo bi uzeti u obzir i dugoročnije strukturne promjene na tržištu i u ponašanju potrošača kako bi se tržište postupno prilagodilo promjenjivoj potražnji i oslobodili kapaciteti za ljetno razdoblje reda letenja 2023. Nadalje, nije izgledno da će moguće oslobađanje nekih kapaciteta zračnih luka zbog te nove stope iskorištenosti uzrokovati ozbiljne poremećaje u radu i mrežama zračnih prijevoznika, što bi bio slučaj uz veću stopu iskorištenosti.

(15) Prema najvjerojatnijem scenariju Eurocontrola predviđa se da će razina zračnog prometa u ljetnom razdoblju reda letenja 2022. biti viša od 85 %, a možda i viša od 89 %. Stoga se stopom iskorištenosti od 64 % zračnim prijevoznicima i dalje omogućuje razumna rezerva za nepredviđene situacije ako bi se planirani letovi morali otkazivati u kratkom roku.

(16) Niže razine zračnog prometa u druge globalne regije ne moraju se uzeti u obzir u stopi iskorištenosti jer se na tako pogođenim rutama može odobriti odgovarajuće ublažavanje pravila „iskoristi ili izgubi” u skladu s člankom 10. stavkom 4. točkom (e) Uredbe (EEZ) br. 95/93.

(17) Iako se općenito pretpostavlja da će zračni prijevoznici početi obavljati letove čim se vrati potražnja, niži prag iskorištenosti predstavlja rizik da će neki prijevoznici ograničiti operacije u nekim zračnim lukama na najmanju razinu potrebnu za zadržavanje prije stečenih prava na te slotove na štetu konkurenata, operatora zračnih luka i potrošača. Stopom iskorištenosti od 64 % ublažit će se ti rizici.

(18) Radi pravne sigurnosti, posebno za koordinatore slotova i zračne prijevoznike, ova bi Uredba trebala hitno stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

U članku 10.a Uredbe (EEZ) br. 95/93 stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Kada je riječ o slotovima koji nisu stavljeni na raspolaganje koordinatoru radi preraspodjele u skladu s člankom 10. stavkom 2.a u razdoblju od 28. ožujka 2021. do 29. listopada 2022. te za potrebe članka 8. stavka 2. i članka 10. stavka 2., ako zračni prijevoznik može na zadovoljavajući način dokazati koordinatoru da je iskoristio dotičnu seriju slotova, kako ju je odobrio koordinator, za najmanje 50 % vremena tijekom razdoblja reda letenja od 28. ožujka 2021. do 30. listopada 2021., 50 % vremena tijekom razdoblja reda letenja od 31. listopada 2021. do 26. ožujka 2022. i 64 % vremena tijekom razdoblja reda letenja od 27. ožujka 2022. do 29. listopada 2022., taj zračni prijevoznik ima pravo na istu seriju slotova u sljedećem jednakovrijednom razdoblju reda letenja.

Kada je riječ o razdoblju iz prvog podstavka ovog stavka, postoci iz članka 10. stavka 4. i članka 14. stavka 6. točke (a) iznose 50 % za razdoblje reda letenja od 28. ožujka 2021. do 30. listopada 2021., 50 % za razdoblje reda letenja od 31. listopada 2021. do 26. ožujka 2022. i 64 % za razdoblje reda letenja od 27. ožujka 2022. do 29. listopada 2022.”

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 15. prosinca 2021.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN